

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-136(3)/17/JK

Warszawa, 19 grudnia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/87/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1830), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jadwigi Wiszowatej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja „SANTORINI” Jadwiga Wiszowata, od decyzji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku nr PU.36.2017 z dnia 27 października 2017 r. (nr akt sprawy: PU.8361.264.2017), którą na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 200 zł (słownie: dwieście złotych) z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Pismem z 30 sierpnia 2017 r., na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2168), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, Podlaski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Białymstoku, zwany dalej również „Podlaskim WIIH”, zawiadomił przedsiębiorcę Jadwigę Wiszowatą, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja „SANTORINI” Jadwiga Wiszowata w Białymstoku, zwanego dalej również „stroną”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania m.in. przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1830), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”. Przedmiotowe pismo strona odebrała 31 sierpnia 2017 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w okresie 20 – 22 września 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Podlaskiego WIIH, w HOSTELU i Restauracji „SANTORINI” mieszczących się w Białymstoku przy ul. Antoniuk Fabryczny 26, należących do strony, sprawdzono m.in. prawidłowość informowania o cenach. W wyniku powyższego stwierdzono, że w znajdujących się w restauracji kartach menu w przypadku 1 rodzaju wody, 7 rodzajów kaw, 8 rodzajów piw i 6 rodzajów dodatków do piwa brak było określenia ilości,

do której odnosi się cena, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidacznia cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 22 września 2017 r. (nr akt kontroli: PU.8361.264.2017) oraz załączanych fotografiach karty menu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 3 października 2017 r., Podlaski WIIH poinformował przedsiębiorcę Jadwigę Wiszowatą, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja „SANTORINI” Jadwiga Wiszowata w Białymstoku, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania przepisów o uwidacznianiu cen oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem tym strona została również wezwana do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie przekazała organowi żądanych informacji.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PU.36.2017 z dnia 27 października 2017 r. (nr akt sprawy: PU.8361.264.2017), Podlaski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 200 zł (słownie: dwieście złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu braku informacji w kartach menu o oferowanej ilości 22 rodzajów napojów i dodatków.

Pismem z 6 listopada 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej umorzenie. W uzasadnieniu strona wskazała, że cały czas przebywała w szpitalu i nie mogła wyliczyć przychodu.

Pismem z 22 listopada 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jadwigę Wiszowatą, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja „SANTORINI” Jadwiga Wiszowata w Białymstoku, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, przedsiębiorca prowadzący działalność usługową w zakresie gastronomii lub hotelarstwa uwidacznia ceny oferowanych potraw, wyrobów, noclegów, wyżywienia i innych oferowanych usług w cenniku. Cennik ten zawiera także aktualne informacje umożliwiające konsumentom identyfikację ceny z potrawą lub wyrobem, w szczególności pełną nazwę potrawy lub wyrobu, pod którą jest on sprzedawany, oraz określenie ilości potrawy lub wyrobu, do których się odnosi, o czym mowa w § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce należącej do przedsiębiorcy Jadwigi Wiszowatej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja „SANTORINI” w Białymstoku, w przypadku 22 ww. rodzajów towarów napojów i dodatków do piwa stwierdzono brak informacji o oferowanej ilości. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podlaski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który nie dopełnił powyższego obowiązku.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, wskazując jedynie, że nie miała czasu wyliczyć przychodów, gdyż cały czas przebywała w szpitalu. Strona wniosła o umorzenie kary i udzielenie jej upomnienia.

Odpowiadając na powyższe argumenty strony, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 6 ustawy o informowaniu o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, czy działania naprawcze podjęte w efekcie ustaleń kontroli, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Wskazać też należy, że wielkość obrotów i przychodu jest jedynie jedną z przesłanek branych pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary.

Brak takich informacji nie jest natomiast okolicznością, która uniemożliwiłaby organowi nałożenie na przedsiębiorcę kary. Biorąc powyższe pod uwagę, fakt, że strona przebywała w szpitalu i nie miała czasu wyliczyć przychodów, nie ma znaczenia dla sprawy. Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że strona jako przedsiębiorca jest zobowiązana do prowadzenia dokumentacji podatkowej i corocznego rozliczania podatku, a żądane przez Podlaskiego WIIH dane dotyczyły roku ubiegłego, tj. 2016 r., w związku z czym nie można dać wiary tłumaczeniu strony, iż nie była w ich posiadaniu. To w interesie strony leży współpraca z organem w celu wydania odpowiedniego rozstrzygnięcia, tymczasem ani na etapie postępowania przed Podlaskim WIIH, ani postępowania odwoławczego, strona nie przekazała informacji o osiągniętych obrotach.

Odnośnie samej wysokości kary nałożonej na stronę przez Podlaskiego WIIH, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”, kary pieniężne za naruszenie przepisów o cenach muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Ponadto podkreślić należy, że organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej są zobowiązane, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, do wzięcia pod uwagę stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK ocenił poszczególne przesłanki, co dało podstawę do stwierdzenia, iż nałożona kara została ustalona we właściwy sposób.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, Prezes UOKiK uznał, że strona była odpowiedzialna za przekazanie konsumentom informacji o ilości, do jakiej odnosi się cena wszystkich oferowanych produktów i obowiązkom tym uchybiła. Wskazać należy, że brak określenia ilości oferowanych produktów może prowadzić do sytuacji, gdzie za każdym razem konsumentowi mogła zostać wydana inna ilość danego produktu, zaś cena pobierana byłaby taka sama.

Biorąc pod uwagę dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku, Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że przedsiębiorca nie był dotąd kontrolowany w zakresie przepisów o uwidacznianiu cen. Prezes UOKiK uwzględnił również pozytywną postawę strony, tj. niezwłoczne usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Niemniej jednak zwrócić należy uwagę na fakt, że strona funkcjonuje na rynku od dłuższego czasu, a więc powinna znać i przestrzegać obowiązujące przepisy. Istotnym jest tu również fakt, że strona została powiadomiona o zamiarze przeprowadzenia kontroli – pismo Podlaskiego WIIH w tej sprawie odebrała 31 sierpnia 2017 r., natomiast kontrola rozpoczęła się 20 września 2017 r. Strona miała więc wystarczająco dużo czasu, aby do kontroli tej odpowiednio się przygotować oraz wyeliminować nieprawidłowości.

Wielkość obrotów i przychodu – strona nie przekazała danych w tym zakresie, jednak w aktach sprawy znajduje się oświadczenie z 20 września 2017 r., w którym wskazała, iż

zalicza się do grupy mikroprzedsiębiorców (art. 104 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Wobec powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, kara pieniężna w wysokości 200 zł nie jest karą wygórowaną. Stanowi ona zaledwie 1% możliwej do nałożenia. Wskazać należy, że kara pieniężna nakładana na gruncie przepisów o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tj. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (art. 8 dyrektywy 98/6/WE). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go rynku. Kara nałożona na podmiot musi także być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości (tak WSA w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r., VI SA/Wa 918/12 odnosząc się do podobnych przesłanek istniejących w unijnym prawie żywnościowym). Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Podsumowując, zdaniem Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 k.p.a., tj. odstąpienia od nałożenia kary i wystosowania pouczenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Podkreślić należy jednak, że w trakcie kontroli ustalono, iż nie uwidoczniła ona ilości, w jakich oferowane są 22 rodzaje napojów i dodatków. Jak już była mowa wyżej, konsumenci mogli więc dostawać różne ich ilości, płacąc zawsze taką samą cenę. Stąd też, wagi naruszenia nie można uznać za znikomą.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (t.j. Dz. U. poz. 2017 poz. 1830).

Otrzymują:

1. Jadwiga Wiszowata
Restauracja „SANTORINI” Jadwiga
Wiszowata
ul. Antoniuk Fabryczny 26
15-741 Białystok
2. Podlaski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Białymstoku
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski